

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут педагогіки НАПН України

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет іноземних мов

Навчально-науковий центр іноземних мов

Національний авіаційний університет

Рівненський державний гуманітарний університет

Українська асоціація дослідників освіти

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

Матеріали

V Міжнародної науково-практичної

Інтернет-конференції

(Умань, 20 жовтня 2022 р.)

Умань
2022

Редакційна колегія:

Безлюдний О. І., ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України;

Годованюк Т. Л., проректор із наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор;

Постоленко І. С., в. о. декана факультету іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент;

Щербань І. Ю., заступник декана факультету іноземних мов із наукової роботи, кандидат педагогічних наук, доцент;

Безлюдна В. В., директор Навчально-наукового центру іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов;

Білецька І. О., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов, керівник науково-дослідної Лабораторії лінгвокультурології та зіставної лінгвістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Комар О. С., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови та методики її навчання;

Заболотна О. А., доктор педагогічних наук, професор, керівник Лабораторії педагогічної компаративістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Гембарук А. С., кандидат педагогічних наук, доцент, керівник Лабораторії навчання іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний за випуск:

Гурський І. Ю., викладач кафедри теорії та практики іноземних мов

Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст : матеріали V Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Умань, 20 жовтня 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини [та ін.] ; [редкол.: О. І. Безлюдний, Т. Л. Годованюк, І. С. Постоленко [та ін.] ; відпов. за вип. І. Ю. Гурський]. Умань : Візаві, 2022. 244 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню кола актуальних проблем, які обговорювалися на V Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст», зокрема: інновації в сучасній середній освіті, інновації у вищій школі, іноземні мови в контексті глобалізації та модернізації сучасного світу, традиції та інновації у сучасних філологічних дослідженнях.

Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, здобувачів вищої освіти та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі іншомовної освіти.

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність вміщених у збірнику матеріалів.

УДК 37:001.895(477+100)(06)

ЗМІСТ

Передмова	8
Галина Авчіннікова ГЕРМАНО-НІМЕЦЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	9
Olena Bevz TRAINING EFL TEACHERS THROUGH LOOP-INPUT IN METHODOLOGY SESSIONS.....	13
Віта Безлюдна, Ольга Свирідюк ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В УДПУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ.....	16
Олександр Безлюдний СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ І ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	19
Наталія Березнікова ОСОБИСТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ФАХОВОЇ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «БУДІВНИЦТВО».....	21
Юлія Біленька ТЕМА І РЕМА У МОЛОДІЖНІЙ ОНЛАЙН-КОМУНІКАЦІЇ.....	23
Ірина Білецька ВЛАСНА НАЗВА ЯК НОСІЙ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	27
Яків Бойко ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ АНТРОПОЦЕНТРИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ.....	30
Ілона Voichevska THE ROLE OF SOCIAL NETWORKING SITES IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE STUDY.....	33
Галина Бондар ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ЗВО.....	37
Людмила Веремюк ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ CLIL НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	41
Яна Воробкало, Анна Панько ОСОБЛИВОСТІ СЛЕНГУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	45
Olena Halai TOOLS FOR PREVENTING ERRORS IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES.....	49
Alla Gembaruk	

CONSTRUCTIVISM AS A KEY APPROACH FOR DESIGNING EFL METHODOLOGY SESSIONS.....	51
<i>Анастасія Грицан, Софія Царук</i> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ЗАГАДОК.....	55
<i>Катерина Гуменюк</i> СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	58
<i>Ігор Гурський</i> «ЗРАНЕНІ» НЕОЛОГІЗМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЯКІ «НАРОДИЛИСЯ» ПІСЛЯ 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ: СПРОБА СЕМАНТИЧНОГО АНАЛІЗУ.....	60
<i>Наталія Гут</i> РОЛЬ ЗАКЛАДІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ІНТЕГРАЦІЇ ДІТЕЙ МІГРАНТІВ В КРАЇНАХ ЄС.....	62
<i>Ольга Жупаник</i> КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ АВТЕНТИЧНИХ АУДІОЗАПИСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	66
<i>Yuliia Zahrebniuk</i> INNOVATIVE METHODS OF TEACHING ENGLISH.....	70
<i>Жанна Іванова</i> ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНУ ЦИПФА ПРИ ВИВЧЕННІ ГРАМАТИКИ ТА ЛЕКСИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ.....	74
<i>Анна Іванчук</i> РОЛЬ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	77
<i>Tetiana Kapeliushna</i> THE INTEGRATION OF LIFE COMPETENCES INTO THE CONTENT OF ENGLISH TEXTBOOKS.....	79
<i>Ганна Кичій</i> ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИСТОГО ІМЕНІ В КОНТЕКСТІ ЛИСТУВАННЯ (НА МАТЕРІАЛІ ЛИСТІВ БЕРНАРДА ШОУ).....	81
<i>Олександр Коваленко</i> ТИПИ ГРАФІЧНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	85
<i>Ангеліна Колісніченко</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС АСИНХРОННОГО НАВЧАННЯ.....	89
<i>Malvina Kolomiets</i> THE USE OF “HASHTAG” IN EVERYDAY COMMUNICATION.....	91
<i>Олег Комар</i> ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА	

ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	93
<i>Ольга Комар</i>	
ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	95
<i>Ілона Костікова</i>	
ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЬМИ.....	98
<i>Сергій Куценко</i>	
ВІДЕОМАТЕРІАЛИ ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО: ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ПЕРЕВІРКИ.....	101
<i>Інна Лаухіна</i>	
СЛОВОСКЛАДАННЯ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ У РОМАНАХ САН-АНТОНІО.....	105
<i>Oksana Levchuk</i>	
KEY PRINCIPLES FOR EFFECTIVE VOCABULARY TEACHING.....	108
<i>Victor Lytvynenko</i>	
L'ENGAGEMENT POLITIQUE ET LITTERAIRE D'ALBERT CAMUS.....	112
<i>Наталія Мельник, Олена Ковтун, Ганна Коріння</i>	
ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ФАХОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯ ПАНДЕМІЇ: СТУДЕНТСЬКИЙ ФІТБЕК.....	114
<i>Яна Музика</i>	
ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДІТЯМ У ЗДО УКРАЇНИ.....	118
<i>Інна Нестеренко</i>	
ІННОВАЦІЇ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	122
<i>Вікторія Павлюк</i>	
ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	125
<i>Ілона Palaguta</i>	
FOREIGN LANGUAGE AS AN ESSENTIAL COMPONENT OF SPECIALISTS' PROFESSIONAL ACTIVITY.....	128
<i>Алла Паладьєва</i>	
КОНСТИТУТИВНІ ОЗНАКИ ДИСКУРСУ ПЕРЕГОВОРІВ.....	132
<i>Ольга Побережчик</i>	
МОВЛЕННЄВІ АКТИ ЗІ ЗНАЧЕННЯМ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НЕБАЖАНОЇ ДІЇ.....	138
<i>Ірина Постоленко</i>	
КОНСУЛЬТАТИВНА ТА ПАРТНЕРСЬКА РОБОТА З УЧНЯМИ У ШКОЛАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.....	141
<i>Геннадій Прокоф'єв, Аніта Багдасарян</i>	

Майбутні педагоги мають можливість ознайомитись із методикою «Case study» не лише при відвідуванні занять в вищих школах, але й під час процесу самоосвіти [6]. Сьогодні, багато відомих ресурсів для працівників освіти пропонують курси для поглиблення знань із всесвітньовідомої методики, яка має свої ефективні результати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі». Міністерство освіти і науки України, Акад. пед. наук України / наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. Київ : Світич, 2008. 430 с.
2. Беленька Г. В. Фахова компетентність : сутність та структура. *Наука і сучасність* : зб. наук. праць Нац. пед. університету ім. М. П. Драгоманова. Київ : Логос, 2002. Том XXX. С. 3–13.
3. Бойчук Н. І. Професійна компетентність вчителя як запорука успішності суспільства. Журнал «Науковий огляд» : веб-сайт. URL: <http://intkonf.org/boychuk-ni-profesiyna-kompetentnist-vchitelya-yakzaporuka-uspishnosti-suspilstva/> (дата звернення 02.09.2022).
4. Кан-Калик В. А. Учителеві про педагогічне спілкування. *Педагогічна майстерність: хрестоматія*: навч. посіб. / упор.: І. Ф. Зязюн, Н. Б. Базилевич та ін. К. : СПД Богданова А. М., 2008. 462 с.
5. Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта». *Освітньо-професійна програма* : веб-сайт. URL: <https://fdo.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/OPP-Doshkilna-osvita-bakalavr.pdf> (дата звернення 09.08.2022).
6. CASE STUDY: як вирішувати складні завдання в бізнесі та в житті. *Prometheus* : веб-сайт. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/case-study/>

Інна Нестеренко,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

ІННОВАЦІЇ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Наприкінці ХХ століття у європейських країнах об'єктивно необхідною стала перебудова вищої освіти, чому сприяла певна освітня криза, «розлад» людини, її пасивність, безвідповідальність, падіння рівня моральності. Переосмислення і змін потребували уявлення про природу суспільної педагогічної практики, цінності навчання і виховання, визначення чітких освітніх рівнів, що диктувалися системними трансформаціями. Було

впроваджено низку європейських реформ, що спрямовувалися на створення спільної європейської освітньої зони. Провідними ідеями інноваційних процесів вищої освіти, зокрема педагогічної, стали: європеїзація змісту освіти, полікультурність, інтернаціоналізація, інтердисциплінарність, гнучкість, ІКТ-зація [2, с. 36], встановлення більш тісного зв'язку між змістом педагогічної та шкільної освіти тощо.

Сьогодні європеїзація трактується як: 1) комплексне поняття й певний стандарт знань про ЄС та Європу для трансляції через зміст освіти; 2) всеосяжний процес вироблення певних загальноєвропейських цінностей, норм, підходів, інститутів у системі вищої освіти. Завданням педагогів є формування «європейських» знань, умінь, навичок, цінностей, відчуття приналежності до єдиного європейського соціального й культурного простору з подальшим їх застосуванням на практиці. Включення європеїзації до змісту освіти вважається державами-членами обов'язковою умовою приналежності до Євросоюзу. Питання розвитку європейського виміру педагогічної освіти є предметом активної дискусії науковців ЄС, що об'єдналися в Європейську мережу політики у галузі педагогічної освіти (ENTEP – European Network on Teacher Education Policies).

На початку XXI століття актуалізується проблема інтернаціоналізації вищої освіти. Передумовами цього процесу є різноманітні фактори, характерні для міжнародного освітнього простору, а саме:

- політичні (демократизація світового співтовариства, розвиток інтеграційних процесів у політичній та соціальній сферах);
- економічні (глобалізація економіки й технологій, потреби світового та регіональних ринків праці);
- культурні й ідеологічні (відкритість і розвиток діалогу культур);
- академічні (інтернаціональний характер наукових знань, універсальність освіти й науково-дослідної діяльності, стандартизація якості освіти);

– інформаційні (нові інформаційно-комунікаційні технології, глобальні мережі) [1].

Інтернаціоналізація університетської освіти – це невід’ємний компонент інтеграції до єдиного європейського освітнього простору. При цьому наявність інтернаціоналізованих навчальних програм у вищому навчальному закладі постає індикатором його конкурентоспроможності, функціонування та збереження статусу, запорукою економічного благополуччя університетів, сприяючи активізації академічної мобільності. Інтернаціоналізація та впровадження Болонської декларації є основними детермінантами реформ, що реалізуються у вищій освіті більшості європейських країн: розвиток системи забезпечення якості освіти, а також процедур акредитації на основі врахування міжнародних освітніх тенденцій та національних традицій. У документах Європейського Союзу інтернаціоналізація визначається як багатовимірний процес навчання, що включає різні виміри знань.

Окрім перелічених інновацій, нині для вищої освіти актуальною є проблема пошуку нових підходів до впровадження ІКТ у програми підготовки вчителів із метою формування й розвитку їхньої інформаційної компетентності. Важливість формування ІКТ-компетентності майбутнього вчителя як необхідної й засадничої умови успішної інформатизації освіти підкреслюється також у документах і програмах Європейської Комісії з питань освіти та професійної підготовки педагогічних працівників.

Підводячи підсумки, варто зауважити, що сьогодні система освіти зазнає суттєвих змін відповідно до потреб ринкової економіки та вимог євроінтеграційних процесів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зорников И. Н. Международная деятельность современного университета: вызовы нового столетия. URL: <http://www.rciabc.vsu.ru/inzor/paper1.htm#15a> (дата звернення: 04.01.2022).
2. Огієнко О. І. Тенденції розвитку освіти дорослих у скандинавських країнах (друга половина ХХ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : 13.00.01. Київ, 2009. 44 с.